

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคมและการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตซึ่งใช้แนวคิดทางการศึกษาผู้ใหญ่ของโนลส์ (Knowles, 1975)เป็นพื้นฐานในการศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง คณะผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคมและการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคมกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำนายนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
4. เพื่อเปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จำแนกตามคณะที่ศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
2. ปัจจัยทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
3. ปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคมสามารถทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

4. นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในแต่ละคณะที่ศึกษามีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตระดับปริญญาตรีทุก ชั้นปี ภาคปกติ ปีการศึกษา 2551 จำนวน 38,181 คน (ข้อมูลจากศูนย์คอมพิวเตอร์ ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2551)

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตระดับปริญญาตรีทุกชั้นปี ภาคปกติ ปีการศึกษา 2551 ได้มาจากการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling) จากการสุ่มตัวอย่างตามขอบเขตการวิจัยที่กำหนด คือ ศึกษาเฉพาะคณะที่มีนักศึกษาครบทั้ง 4 ชั้นปี ซึ่งมี 4 คณะ ได้แก่ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยสุตรยามานะ (Yamane, 1967, p.581,886) กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 คิดเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่าง อย่างต่ำจำนวน 396 คน และในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 450 คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้คณะเป็นชั้น หลักสูตรเป็นหน่วยการสุ่ม โดยหลักสูตรที่ถูกสุ่มนั้นจะต้องมีนักศึกษาคณะครบทั้ง 4 ชั้นปี
2. ทำการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยเป็นนักศึกษาหลักสูตรปฐมวัย จำนวน 91 คน นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 78 คน นักศึกษาหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำนวน 178 คน และ นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร จำนวน 103 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะแบ่งเป็น 8 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ คณะที่ศึกษา ชั้นปี

ตอนที่ 2 การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จำนวน 30 ข้อ มีความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .27-.65 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .91

ตอนที่ 3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 7 ข้อมีความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .21-.66และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .75

ตอนที่ 4 เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จำนวน 15 ข้อมีความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .21-.61และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .81

ตอนที่ 5 การรับรู้ความสามารถของตน จำนวน 9 ข้อมีความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .46-.73และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .87

ตอนที่ 6 บรรยากาศการเรียนการสอน จำนวน 18 ข้อ มีความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .37-.78และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .92

ตอนที่ 7 สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ จำนวน 11 ข้อ มีความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .29-.82 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88

ตอนที่ 8 สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน จำนวน 14 ข้อ มีความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .25-.78 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยติดต่อประธานหลักสูตรขอความอนุเคราะห์ในการประสานงานการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษา หลังจากนั้นชี้แจงแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับอาจารย์ผู้ประสานงานในแต่ละหลักสูตร ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเวลา 4 สัปดาห์ ระหว่างเดือนธันวาคม 2551-มกราคม 2552 ยกเว้นนักศึกษาหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวชั้นปี 4 ซึ่งอยู่ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2552 – 14 มีนาคม 2552 และนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปี 4 ซึ่งสำเร็จการศึกษาไปแล้ว ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หลังจากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลของแบบสอบถามทั้งหมด คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานครั้งนี้ ได้แก่ สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ใช้ในการหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคมกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต นอกจากนี้ได้ใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปร

ทีละขั้น (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาตัวแปรปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคมที่สามารถทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิต และใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในการเปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิตในแต่ละคณะ โดย และทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe) หากพบว่าผลการทดสอบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

1. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งก็คือนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิต จำนวน 450 คน อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 129.91$) ส่วนตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 32.57$) การรับรู้ความสามารถของตนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 40.10$) เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 64.92$) ส่วนปัจจัยทางสังคม ได้แก่ บรรยากาศการเรียนการสอนและสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 80.13$ และ 64.48 ตามลำดับ) ส่วนสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X} = 47.16$)

2. ปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคลทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์สูงสุดกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($r = .693$) รองลงมา คือ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($r = .622$) และการรับรู้ความสามารถของตน ($r = .555$) ตามลำดับ

3. ปัจจัยทางสังคมทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์มีความสัมพันธ์สูงสุดกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($r = .455$) รองลงมาคือ บรรยากาศการเรียนการสอน ($r = .441$) และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน ($r = .329$) ตามลำดับ

4. ปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคมสามารถทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิต โดยปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายที่มีอิทธิพลสูงที่สุดในการทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($\beta = .357$) รองลงมา คือ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นตัวทำนายที่มีอิทธิพลสูงเป็นอันดับที่สองในการทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($\beta = .246$) และการรับรู้ความสามารถของตนเป็นตัวทำนายที่มีอิทธิพลสูงเป็นอันดับที่สามในการทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

($\beta = .189$) ในส่วนของปัจจัยทางสังคม ได้แก่ บรรยากาศการเรียนการสอนเป็นตัวทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่มีอิทธิพลเป็นอันดับที่สี่ในการทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($\beta = .105$) และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์เป็นตัวทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่มีอิทธิพลเป็นอันดับที่ห้าในการทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($\beta = .096$) โดยตัวแปรทั้ง 5 ตัวนี้ร่วมกันทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ร้อยละ 59.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในแต่ละคณะมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

คณะผู้วิจัยอภิปรายผลจากข้อค้นพบของการวิจัยตามสมมติฐาน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคลกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่า ปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคลทุกตัว ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 ที่คณะผู้วิจัยตั้งไว้ ดังนี้

1.1 ปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางบวกสูงสุดกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($r = .693$) จากผลการวิจัยนี้กล่าวได้ว่า การที่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงทำให้มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงด้วย การที่พบผลเช่นนี้เนื่องมาจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นปัจจัยที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนอยู่แล้ว หากผู้เรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงก็จะสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงยิ่งขึ้น จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความมานะบากบั่น พยายามที่จะไปถึงยังจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ เป็นผู้ที่ทำงานที่มีแผน มีเป้าหมายในการทำงาน ชอบริเริ่มกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความคิดของตนเอง ในด้านการเรียนรู้ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ฟังตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีการวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้สอดคล้องกับคำกล่าวของโนลส์ (Knowles, 1975) ที่กล่าวว่า บุคคลที่เรียนรู้ด้วยการนำตนเองจะเรียนรู้อย่างตั้งใจ

มีจุดมุ่งหมายและมีแรงจูงใจสูง ผลการวิจัยที่พบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของหทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์ (2545) ที่พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาสินี ใจเย็น (2545) ที่พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และในงานวิจัยของเสาวคนธ์ วงศ์ศุภชัย นิमित (2546) ที่ได้ทำการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้ใหญ่ ผลการวิจัยก็พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เช่นเดียวกับในงานวิจัยของกนกวรรณ ศรีลาเลิศ (2549) ก็ยังพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 ปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์รองลงมาเป็นอันดับสองกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($r = .622$) กล่าวคือ การที่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตมีเจตคติทางบวกต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูง ทำให้มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงด้วย การที่พบผลเช่นนี้ อธิบายตามแนวคิดเกี่ยวกับเจตคติได้ว่า บุคคลใดมีเจตคติในทางบวกต่อพฤติกรรมใดก็มีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ สูง การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองก็เช่นกัน ผู้ที่มีเจตคติทางบวกต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงก็มีแนวโน้มที่จะเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงด้วย ผลการวิจัยที่พบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรี มะแสงสม (2544, หน้า 78-79) ที่ได้ทำการศึกษาพบว่า เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมีความสัมพันธ์และส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เนื่องจากผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจะเห็นประโยชน์ เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สนใจใฝ่หาความรู้ มีความพยายามในการแสวงหาความรู้ต่างๆ นอกจากงานวิจัยดังกล่าวแล้ว ในงานวิจัยของพชชนัน นิรมิตรไชยนนท์ (2549) ก็พบว่า เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 ปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์รองลงมาเป็นอันดับสามกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การรับรู้ความสามารถของตน ($r = .555$) กล่าวคือ การที่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตมีการรับรู้ความสามารถของตนสูง ทำให้มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงด้วย การที่พบผลเช่นนี้ เนื่องจาก การรับรู้ความสามารถของตนเป็นความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง

การรับรู้ความสามารถของตนเองมีอิทธิพลต่อบุคคลทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก การตั้งใจตนเองและการกระทำ บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งสูง บุคคลก็มีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นสูงด้วยเช่นเดียวกัน การรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองก็เช่นเดียวกัน ถ้าบุคคลมีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูง บุคคลนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงด้วยเช่นกัน ผลการวิจัยที่ได้นี้สอดคล้องกับงานวิจัยของหทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์ (2545) ที่พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตสัตวแพทยศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิจัยของพสนัน นิมิตร ไชยพันธ์ (2549) ที่พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางสังคมกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่า ปัจจัยทางสังคมทุกตัว ได้แก่ บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 2 ที่คณะผู้วิจัยตั้งไว้ ดังจะนำเสนอการอภิปรายผลดังนี้

2.1 ปัจจัยทางสังคมที่มีความสัมพันธ์ทางบวกสูงสุดกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ ($r = .455$) กล่าวได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ดีทำให้มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงด้วย เหตุที่พบผลเช่นนี้เนื่องจาก ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษากับอาจารย์จะนำไปสู่การทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาตนเองตลอดเวลา อาจารย์มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียน ผลักดันให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ ส่งเสริมความคิดริเริ่มของผู้เรียน หากอาจารย์มีสัมพันธภาพที่ดีกับนักศึกษาจะทำให้ นักศึกษามีความอยากที่จะเรียนรู้ มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้มากขึ้น และมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในทางบวก ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวคนธ์ วงศ์สุภชัยนิมิต(2546)และพิศดี มินศิริ(2547) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้

ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา นอกจากนี้ ปรีนดา ตาสี (2551) ก็พบว่า บทบาทการสอนของอาจารย์ มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ปัจจัยทางสังคมที่มีความสัมพันธ์เป็นอันดับสองกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ บรรยากาศการเรียนการสอน ($r = .441$) กล่าวได้ว่า การที่นักศึกษาได้รับบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดีทำให้มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงด้วย เหตุที่พบผลเช่นนี้เนื่องจาก การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาที่เน้นบริบทของการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย ซึ่งสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวผู้เรียนทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ความพร้อมและพอเพียงของแหล่งการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ล้วนมีผลต่อการสร้างให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจติดตามค้นคว้า บรรยากาศที่เป็นอิสระในการเรียนรู้ ช่วยทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวาและสนุกสนาน อันส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน บรรยากาศการเรียนการสอนจึงเป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียน บรรยากาศการเรียนการสอนที่ดีย่อมทำให้ผู้เรียนมีความสุข ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ พร้อมทั้งจะศึกษาด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในการเรียน สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ผลการวิจัยที่ได้นี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพิศดี มินศิริ(2547) ที่พบว่า บรรยากาศการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 ปัจจัยทางสังคมที่มีความสัมพันธ์เป็นอันดับสามกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาด้วยกัน (r = .329) กล่าวคือ การมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน ทำให้มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงด้วย ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดทางการศึกษาผู้ใหญ่ของ โนลส์ที่เชื่อว่า เพื่อนเป็นปัจจัยที่คอยเกื้อหนุนให้ผู้เรียนสามารถดำเนินการเรียนรู้ได้สำเร็จลุล่วงโดยใช้ประโยชน์จากกลุ่มคนที่เรียนด้วยกัน เพื่อให้เป็นแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่มีคุณค่าและเป็นสิ่งจูงใจให้บุคคลต้องการเรียนรู้ (พสชนัน นิรมิตรไชยนนท์ ,2549, หน้า 96) วัยของนักศึกษาจัดอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งวัยนี้เพื่อนนับเป็นกลุ่มอ้างอิงที่มีอิทธิพลและมีบทบาทต่อการแสดงพฤติกรรมของนักศึกษาทั้งด้านความคิด การกระทำ การเป็นที่ปรึกษา การเอื้อประโยชน์ทางการเรียนต่อกัน สัมพันธภาพที่ดีระหว่างกันจะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อันจะนำมาซึ่งความสำเร็จในการเรียนรู้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของหทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์ (2545) ที่พบว่า

ความสัมพันธ์กับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิต สัตวแพทยศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของพชชนัน นิรมิตร ไชยนนท์ (2549) ที่พบว่า สัมพันธภาพกับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับงานวิจัยของปรินดา ตาสี (2551) ที่พบว่าอิทธิพลจากเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคมสามารถทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มทีละขั้นเพื่อค้นหาปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคมที่สามารถทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่า ปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายที่มีอิทธิพลทางบวกสูงที่สุดในการทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($\beta = .357$) รองลงมา อันดับสอง คือ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($\beta = .246$) อันดับสาม คือ การรับรู้ความสามารถของตน ($\beta = .189$) ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ บรรยากาศการเรียนการสอนเป็นตัวทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่มีอิทธิพลเป็นอันดับที่สี่ในการทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($\beta = .105$) และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์เป็นตัวทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่มีอิทธิพลเป็นอันดับที่ห้าในการทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($\beta = .096$) โดยทั้ง 5 ตัวนี้ร่วมกันทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ร้อยละ 59.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งผลการวิจัยนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 3 ที่คณะผู้วิจัยได้ตั้งไว้

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคลทุกตัวมีอิทธิพลต่อการทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายที่มีอิทธิพลทางบวกสูงที่สุดในการทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($\beta = .357$) การที่พบผลเช่นนี้ เนื่องจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงขับให้บุคคลมีความมานะบากบั่นที่จะไปให้ถึงจุดหมายที่ตั้งเป้าหมายไว้ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเป็นผู้ที่มีเป้าหมายในการทำงาน มีความคิดริเริ่ม กระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และมีการวางแผนเพื่อไปให้ถึงเป้าหมายนั้น โดยมีความมุ่งมั่นพยายาม ไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรค มีการประเมินผลงานของตนเพื่อนำไปปรับปรุงให้ดีขึ้น ซึ่งคุณลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีความสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำ

ตนเองของโนลส์ (Knowles, 1975) ผลการวิจัยนี้จึงยืนยันแนวคิดที่ว่าบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก็จะสามารถทำนายว่าบุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะทำการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นตัวทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่มีอิทธิพลสูงเป็นอันดับสอง ($\beta = .246$) การรับรู้ความสามารถของตนเป็นตัวทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่มีอิทธิพลสูงเป็นอันดับสาม คือ ($\beta = .189$) และปัจจัยทางสังคมอีก 2 ตัว ได้แก่ บรรยากาศการเรียนการสอนเป็นตัวทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่มีอิทธิพลเป็นอันดับที่สี่ ($\beta = .103$) และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์เป็นตัวทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่มีอิทธิพลเป็นอันดับที่ห้าในการทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($\beta = .096$) จะเห็นได้ว่า ตัวทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมีปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคล 3 ตัวและปัจจัยทางสังคม 2 ตัว โดยทั้ง 5 ตัวแปรร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ร้อยละ 59.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การที่พบผลเช่นนี้เนื่องมาจากการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ผู้เรียนต้องใช้ความคิดริเริ่มด้วยตนเอง ตั้งเป้าหมาย วางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง แสวงหาแหล่งการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนจึงเป็นตัวทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่สำคัญ นอกจากนี้การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาปัจจัยทางสังคมที่เน้นบริบททางการศึกษา บรรยากาศการเรียนการสอน และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์จึงส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้วย แต่ส่งผลในปริมาณที่น้อยกว่าปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งผลการวิจัยส่วนนี้สอดคล้องกับแนวคิดของโนลส์ (Knowles, 1975) ที่ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะในตัวผู้เรียนที่จะสามารถเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ โนลส์เชื่อว่า เมื่อผู้ใหญ่จะเรียนรู้ ผู้ใหญ่จะเลือกวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่ตรงกับสภาพแห่งตนของผู้ใหญ่ที่ต้องการจะนำตนเองและเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจ โดยมีปัจจัยด้านการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่คอยส่งเสริมสนับสนุนให้การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองประสบผลสำเร็จ (พสขนัน นิรมิตร ไชยพันธ์, 2549, หน้า 98)

สมมติฐานที่ 4 นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในแต่ละคณะที่ศึกษามีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จำแนกตามคณะที่ศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในแต่ละคณะมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 4 ที่คณะผู้วิจัยตั้งไว้ เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ทุกคณะ ทุกหลักสูตรต่างมีวัตถุประสงค์ในการผลิต

บัณฑิตที่ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ มุ่งผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 (ฉบับแก้ไข พ.ศ.2545) ที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง รู้จักคิดและมีทักษะในการประกอบวิชาชีพ นอกจากนี้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของแต่ละคณะยังส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะการทำงาน ทักษะชีวิต จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการปฏิบัติควบคู่ทฤษฎี ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการเรียนรู้ รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองในรูปแบบและวิธีที่หลากหลาย โดยที่ผู้สอน/อาจารย์มีบทบาทในการเป็นผู้อำนวยความสะดวก สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง รักที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบนี้เป็นสิ่งที่ทุกคณะยึดนำไปเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน

นอกจากนี้ ในการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ทุกคณะและทุกศูนย์การศึกษาต่างมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุกคณะ และทุกศูนย์การศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งนี้เพื่อตอบสนองต่อนโยบายของมหาวิทยาลัยที่ว่า “เทคโนโลยีก้าวไกล อยู่ที่ไหนก็เรียนได้ ภายใต้อาณาเขตเดียวกัน”

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะด้านการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ตัวแปรปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตน และปัจจัยทางสังคม ได้แก่ บรรยากาศการเรียนการสอน และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครอง/สมาชิกในครอบครัว คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัย อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ความสำคัญกับการปลูกฝังและส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งตัวแปรนี้ควรที่จะพัฒนาตั้งแต่ในวัยเด็ก

- ผู้ปกครอง/สมาชิกในครอบครัว มีส่วนสำคัญในการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้เกิดกับบุตรหลานของตน ขณะเดียวกันก็ควรส่งเสริมการพัฒนาเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนควบคู่กันไป

- ผู้บริหาร ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา ควรจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญ ฝึกให้ผู้เรียนเป็นผู้ใฝ่เรียนใฝ่รู้ รักในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้นทั้งในส่วนของการร่วมวางแผนการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการประเมินผลและสะท้อนผลการเรียนการสอน ให้โอกาสผู้เรียนได้มีอิสระ ได้แสดงออก ทั้งด้านความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระภายในขอบเขตของความรับผิดชอบ มหาวิทยาลัยควรพัฒนา แหล่งการเรียนรู้ บริการสารสนเทศทั้งที่เป็นเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนและมีการใช้ให้เกิดประโยชน์จากสื่อเหล่านั้นอย่างแท้จริง

- **อาจารย์ผู้สอนและที่ปรึกษา** ควรปรับบทบาทจากผู้สอนมาเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้ แสวงหาแนวทางวิธีการสอนที่กระตุ้นให้นักศึกษาสนใจอยากเรียนรู้เพิ่มเติม กระตุ้นให้นักศึกษารู้จักแก้ปัญหาการเรียนด้วยตนเอง จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงออกและมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น มีการมอบหมายงานให้นักศึกษาได้ใช้ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และฝึกให้นักศึกษารู้จักนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน รวมถึงการนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบวิชาชีพในวันข้างหน้า

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และ การรับรู้ความสามารถของตนมีความสัมพันธ์และส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ดังนั้นควรทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการส่งเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับผู้เรียน ควบคู่ไปกับการพัฒนาเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนควบคู่กันไป เพื่อจะได้พัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. การวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาปัจจัยการสนับสนุนจากครอบครัวเพื่อทดสอบว่าจะมีผลต่อการทำนุบำรุงการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพของนักศึกษาด้วยหรือไม่

3. การวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาในรูปความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Path Analysis) เพื่อให้ทราบว่าตัวแปรใดมีอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมกับการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพของนักศึกษา